

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Nr. 83 (6800)

• Sestdiena, 1997. gada 8. novembris

• Cena Ls 0,16

Ar atbildību plecos

Tragēdija notika pirms gada, kad savu tuvinieku acu priekšā aizgāja bojā jauna sieviete, divu mazu bērnu māmiņa. Šī netišā slepkavība lai gulstas uz tobriid alkohola apduļļināto vīru sirdsapziņām, bet dzīvajos palikušie nedrīkst nolaisties. Viņiem jāturpina iesāktais, vispirms jau bērnu dēļ.

Jānim Laizānam pēc avārijas ilgi nācās atjēgties no šoka, kad blakus dzīvību zaudēja tuvs un dārgs cilvēks.

Dzīvoju saviem bērniem

— Cits būtu pakāries vai nodzēries. Bet es apzinājos, ka man ir jāzauzdina divi bērni. Lai aizmirstos, iejūdzos darbā. Cenšos pēc iespējas vairāk laika veltīt bērniem, brīvajā laikā vedu viņus uz lūnaparku, uz zooloģisko dārzu. Puika mācās 2. klasē, bet meitene — 1. klasē, palīdz viņiem mācībās, bieži lutinu ar kārumiem. Cenšos apgādāt ar visu nepieciešamo, regulāri pārku jaunu apģērbu. Dzīvoju saviem bērniem, darišu visu, lai viņiem būtu patīkami te dzīvot.

Patīk, ja apkārt viss ir savā vietā

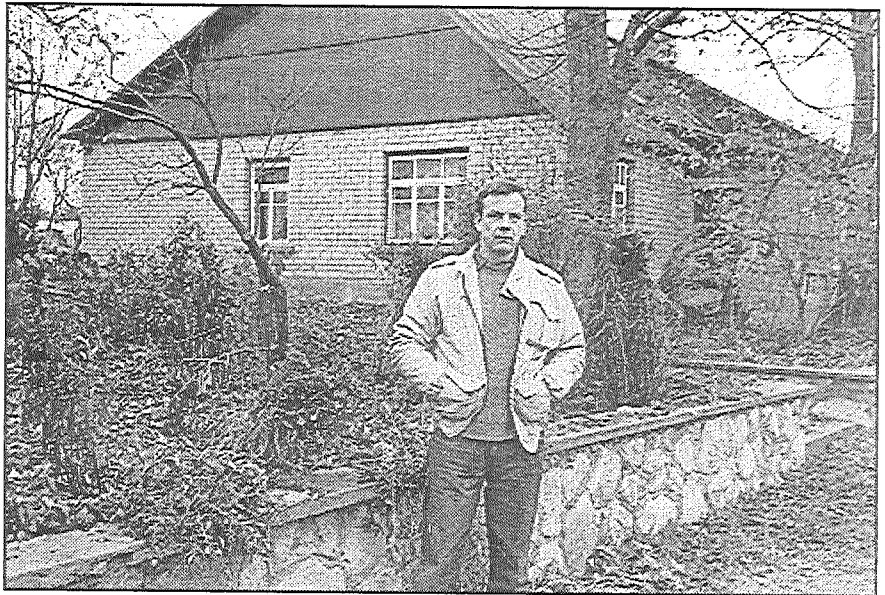
— Vēl 1994. gadā dzīvoju Kastūrē. Kad mamma palika viena, pārnācām uz

šejienu. Tai laikā māja bija no koka. Paplašināju to divas reizes, iebūvēju krāsnis. Pavasarī iekārtoju māju — apmūrēšanas darbus darīja meistari, bet iekšdarbus paveicu pats saviem spēkiem. Darāmā vēl daudz, vēlos visu sakopt. Esmu jau ierīkojis puķudobes, esmu arī iecerējis apzaļumot apkārtni, daudzas idejas smeļos žurnālā «Mūsmājas». Pavasaris ir mans mīļākais gadalaiks. Ziemā savus darbus saplānoju, lai pavasarī var ražīgi strādāt.

Vēlos mazu un sakoptu saimniecību

— Ar saimniecību nodarbojos apmēram desmit gadus. Jau Kastūrē audzējam jaunlopus. Man ir mehanizatora izglītība, beidzu Višķu sovhoztehnikumu. Ap-saimniekoju 28,9 hektārus zemes. Pirms četriem gadiem iegādājos tehniku, apstrādāju zemi sev un kaimiņiem. Audzēju graudus 8 hektāru platībā — vasarājus, miežus, kviešus.

Ir ganības, dārzi, arī purvi — 2 hektāri neizmantojama zeme. Netālu no mājas bija lauks, aizaudzis ar krūmiem. Izcirtu tos un ierīkoju ganības. Turam trīs govīs. Varētu vairāk lopus turēt, bet esošā kūts

● «Laipu» māju saimnieks apkārtni vēlas iekārtot skaisti, lai viņa bērniem būtu patīkami šeit dzīvot.

ir par mazu, esmu paredzējis celt jaunu. Tomēr lauksaimniecība lielu peļņu nedod. Papildus ienākumus gūstu, strādājot mežā. Kamēr bērni ir mazi, nevaru atļauties strādāt ārpus mājām, jāgaida, kamēr paaugsies. Visvairāk vēlētos strādāt algotu darbu un uzturēt nelielu, bet sakoptu saimniecību.

***

Rušonas pagasta «Laipu» mājās vēl

daudz darāmā. Tomēr jau tagad šeit vērojama kārtīga saimnieka roka.

Nav zināms, kā dzīve veidosies šai ģimenē nākotnē, tomēr viens ir skaidrs — darba tikums un kārtības mīlestība ir viens no mājas iemītnieku pamatprincipiem, un ne velti pagasta padomē par Jāni teica: «Viņš var tikai apbrīnot.»

Maija Dziesma
J.Silicka foto

SĀKUSIES «NOVADNIEKA» ABONĒŠANA 1998. GADAM

NOVADNIEKS

*ir mana
avīze.
Jegāku
to
lasīt
arī
tēv!*

Redakcijas pulkstenis un naudas prēmija katram, kurš lasīs «Novadnieku» visu 1998. gadu un ieteiks to darīt arī citiem.

Lasītājs, kurš būs abonējis laikrakstu «Novadnieks» visam 1998. gadam un iesaistījis abonentu pulkā vēl kaut vienu cilvēku, kurš avīzi 1997. gadā nebija pasūtījis, bet darīs to 12 mēnešus 1998. gadā, saņems parakstīšanās kampaņas beigās naudas prēmiju un redakcijas balvu — pulksteni.

ANKETA, KURA JĀATSŪTA REDAKCIJAI, LAI APLIECINĀTU PIEDALĪŠANOS «NOVADNIEKA» ABONĒŠANAS KAMPAŅĀ

Es,

Vārds, uzvārds, vecums

Dzīvesvietas adrese

Pasta nodaļa

pasūtīju «Novadnieku» 1998. gadam.

Paraksts _____

Šo anketas daļu aizpilda lasītājs, kurš avīzi pasūtījis visam 1998. gadam.

Es,

Vārds, uzvārds, vecums

Dzīvesvietas adrese

Pasta nodaļa

pēc ieteikuma _____ abonēju

Vārds, uzvārds.

laikrakstu «Novadnieks» 1998. gadam.

Paraksts _____

Šo anketas daļu aizpilda jaunais lasītājs.

Aizpildītu anketu un klāt pievienotās kvītis, kas apliecina «Novadnieka» abonēšanu, jāatsūta redakcijai līdz 20. decembrim.

Tamāra Elste, SIA «Novadnieks. Redakcija» direktore (tālrunis 22059)

LATVIJĀ

■ Ministru kabineta komiteja pirmdien apstiprināja likumprojektu par pašvaldību finansu izlīdzināšanu. Tas paredz sadalīt pašvaldības trīs daļās: tādās, kas maksā pašvaldību izlīdzināšanas fondā; tādās, kas saņem dotācijas no šī fonda, un tādās, kas iztiek par saviem līdzekļiem, nesāņemot naudu no fonda un tām nemaksājot.

■ Kā liecina Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas apkopotā informācija, Latvija pagājušajā gadā saņēmusi vislielāko tiešo ārvalstu investīciju apjomu no trim Baltijas valstīm.

■ Ceļu satiksmes direkcija no 4. septembra sakarā ar ziemas sezonu uz višiem paaugstināta ātruma ceļiem (līdz 100 km stundā) noteikusi samazinātu maksimālo braukšanas ātrumu. Ārpus apdzīvotām vietām maksimālais braukšanas ātrums nedrīkst pārsniegt 90 km stundā. Ātrums ierobežots, lai izvairītos no satiksmes negadījumiem un disciplinētu braucējus. Ātrumu ierobežojošās ceļa zīmes nomainītas pret jaunām. Paredzams, ka ātruma ierobežojums būs spēkā līdz nākamā gada 1. aprīlim.

■ Ministru kabinets nolēmis no Finanšu ministrijas līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem izmaksāt 3305 latus Baltijas asamblejas balvai. Baltijas asamblejas balvu 1997. gadā paredzēts piešķirt izcilajam mūziķim Godonam Krēmeram.

■ Triju Zvaigžņu ordeņa dome, atzīmējot Latvijas valsts proklamēšanas gada dienu pieņēmusi lēmumu ar Triju Zvaigžņu ordeni apbalvot 70 cilvēkus, kuru ieguldījums bijis nozīmīgs Latvijas attīstībā. Paredzēts, ka ordeņa pasniegšanas svinīgā ceremonija notiks 17. novembrī Valsts prezidenta pilī.

■ Latvijas Bankas revīzija «Trasta komercbankā» noskaidrots, ka īpašnieks ārzonas bankai, uz kuru no «Trasta komercbankas» tika pārskaitīti «Latvenergo» samaksātie 3 miljoni latu, dzīvo Rīgā, trešdien preses konferencē paziņoja Latvijas Bankas prezidents Einārs Repše. Tas esot plaši zināms naudas atmazgāšanas veids, —sacīja valsts centrālās bankas vadītājs.

■ Satversmes grozījumi trešajā lasījumā netika izskatīti kvorumā trūkuma dēļ arī īpaši šim nolūkam sasauktajā Saeimas ārkārtas sēdē trešdien, jo reģistrācijas balsojumu nokavēja divi LZS/KDS deputāti un tajā nepiedalījās divi NRP/LZP deputāti.

■ Trešdien no Matisa cietuma tika atbrīvots pirms soda termiņa izciešanas bijušais Latvijas kompartijas līderis Alfrēds Rubiks. Lēmumu par atbrīvošanu tiesa pieņēma tādēļ, ka A.Rubiks cietumā pavadījis trīs ceturtdaļas no piespriestā termiņa un cietumā priekšzīmīgi uzvedies.1995. gadā tiesa piesprieda A.Rubikam brīvības atņemšanu uz astoņiem gadiem un mantas konfiskāciju par mēģinājumu vardarbīgiem līdzekļiem gāzt valsts varu Latvijā.

■ Populārais aktieris Ivars Kalniņš filmēties Krievijas sabiedriskās televīzijas filmā «Jeļcina sirds operācija». Viņš tajā tēlo vienu no galvenajām lomām — Anatoliju Čubaisu, Krievijas pirmo vicepremiēru. Filma pēc žanra esot detektīvs, un tajā stāstīts par atentātu pret Krievijas prezidentu.

Pēc laikraksta «Diena» materiāliem

NOVADNIEKS

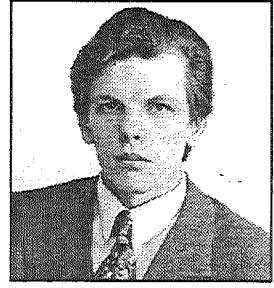
Redaktors Pēteris Pīzelis

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Dibinātājs un izdevējs — SIA «Novadnieks». Redakcija». Direktore Tamāra Elste.
Izdevēja un redakcijas adrese:
Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.
Tāl. 22059 (redaktoram un SIA direktori), 22305 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), 22154, 21996 (korespondentiem). Fax 21759.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums.
Viena uzsk. iespiedloksne. Metienu 4800.
Pasūtījuma indekss 3033.

Latvijas Banka garantē stabilitāti

Einārs Repše: latam ir 100% segums ārzemju valūtā

Latvijas Bankas prezidents Einārs Repše un prezidenta vietnieks Ilmārs Rimševičs, tiekoties ar vietējo laikrakstu redaktoriem, informēja par banku un finanšu sistēmas attīstības tendencēm Latvijā.

● Einārs Repše, kamēr viņš būs LR prezidents, sola saglabāt lata stabilitāti par spīti visām pasaules finanšu krīzēm.

Latam var uzticēties

«Kopš 1996. gada septembra līdz šī gada septembrim patēriņa cenu indekss palielinājies par 8,1 procentu. Tas nozīmē, ka gada beigās inflācijas līmenis nepārsniegs 9 procentus, kā arī bijām plānojuši,» paziņoja mūsu valsts centrālās bankas vadītājs.

Einārs Repše īpaši atzīmēja, ka šajā rādītāja esam apsteiguši gandrīz visas Austrumeiropas valstis (Igauniju, Lietuvu, Krieviju, Poliju, Čehiju, Ungāriju, Slovēniju) un šobrīd atpaliekam tikai no Horvātijas (inflācija 4,2 procenti gadā) un Slovēnijas (5,7 procenti).

Kā tas sasniegts? Pirmkārt, ar konservatīvu Latvijas Bankas monetāro politiku. «Apdrozībā esošos latus tagad par 100 procentiem sedz mūsu rīcībā esošās ārzemju valūtas rezerves,» sacīja Einārs Repše un piebilda: «Komerčbankas mēs kredītiem ļoti piesardzīgi, bet valdībai naudu vairs vispār neaizdodam. Gluži otrādi, — lai gan valdībai ir iespējas no mums naudu aizņemties, tā vairāk nekā 25 miljonus latu glabā Latvijas Bankas kontā, kas jāuzskata par operatīvu valsts budžeta regulēšanu.»

Otrkārt, nacionālās valūtas stabilizēšanā liela nozīme bijusi sabalansētam Latvijas valsts budžetam. Einārs Repše atzina, ka tas ir ļoti pozitīvs sasniegums, un izteica cerību, ka valdība bezdeficīta budžetu spēš nodrošināt arī nākamajā gadā.

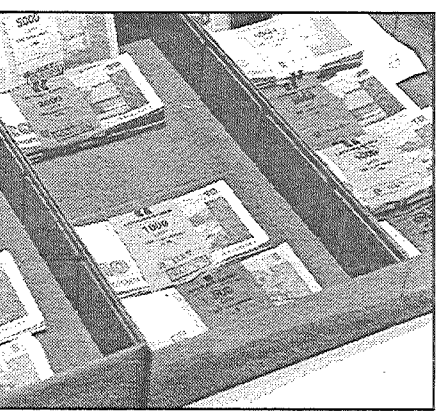
Treškārt, finansiālo stabilitāti veicinājusi Latvijas iekšējā un ārējā parādā pieauguma apturēšana. «Lai gan parāds vēl ir samērā liels (iekšējo valsts parādzimju

apjoms, piemēram, ir 150 miljoni latu), tas ir pirmais solis uz parādu apmaksāšanu,» komentēja Einārs Repše un paskaidroja: «Ļoti būtiski ir tas, ka pēdējā laikā samazinājušās valsts parādzimju procentlikmes — no 10-12 procentiem pagājušā gada oktobrī līdz 3,5-4 procentiem šogad. Latvijas Bankas noteiktā refinansēšanas likme (tie ir procenti,

par kādiem Latvijas Banka izsniedz aizdevumus komercbankām. P.P.) jau ilgu laiku turas 4 procentu līmenī, tomēr komercbankas nesteidzas aizņemties naudu valsts centrālajā bankā.»

Komerčbankas būs spiestas finansēt tautsaimniecību

Gan Einārs Repše, gan viņa vietnieks Ilmārs Rimševičs apgalvoja, ka komercbankas pavisam drīz sāks izvietot savus kredītresursus Latvijas tautsaimniecībā. Bankās palielinās gan juridisko, gan fizisko personu noguldījumi (tas liecina, ka atgūta 1995. gada krīzē iedragātā uzticība bankām), līdz ar to pieaug kredītresursi. Latvijas bankas pagaidām cenšas ar lielu peļņu šos līdzekļus izvietot NVS un citu

valstu tirgos, bet tas, kā izteicās Einārs Repše, ir izmisuma solis, jo daudzās šajās valstīs ir politiska un ekonomiska nestabilitāte un līdz ar to — nav drošības par ieguldītās naudas atgūšanu.

«Agri vai vēl, bet mūsu bankas sāks meklēt iespējas, lai kredītu Latvijas tautsaimniecību,» tā šo situāciju raksturoja Einārs Repše. «Vienīgais, kas vēl kavē bankas ieguldīt naudu mūsu pilsētu un lauku uzņēmumu, arī zemnieku saimniecību, kredītiestādēs, ir kredītrisks. Tikko šis risks pēc drošības pakāpes būs līdzvērtīgs kredītam valstij, banku aizdevumu procenti sārūks līdz likmei, par kuru bankas patlaban ir gatavas aizdot naudu valstij, — līdz 4-6 procentiem gadā.»

P. Pīzelis
LB preses dienesta foto

Domājot par laika periodu no 1940. līdz 1991. gadam, neviļus prātā nāk doma, vai mēs izprotam, vai maz aptveram, kas notika ar mūsu valsti un mūsu tautu šajos gados.

No vēstures skatījuma 50 gadi ir mazs laika sprīdis, bet mūsu mazajai Latvijai un tautai tas ir notikumiem bagāts un traģisks laika posms. Un jādomā par to, kā to saglabāt tautas atmiņā. Mēs, vecā gājuma cilvēki, zinām un novērtējam šos notikumus, bet jaunā paaudze nezina un tāpēc pievērš maz uzmanības šiem jautājumiem. Manuprāt, skolu vēstures skolotājiem nopietni jāsadzīvo šajā virzienā.

Jau no pirmās klases bērniem jāmača milēt dzimteni un savu tautu, jāieaudzina patriotiskās jūtas, tad jaunieši deviņpadsmit gadu vecumā nemeklēs iespēju izvairīties

Cienīsim piemiņu

no dienesta armijā. Ļoti lielu ieguldījumu var dot vecāki ģimenēs, audzinot savus bērnus pareizi, kā to darīja senāk. Māte bija lepna par savu dēlu, kurš bija spējīgs cilāt zobenu.

Istam savas valsts pilsonim vajag būt ne tikai materiāli, bet arī garīgi bagātam. Skolām ir jāpiedalās visos pasākumos, kas tiek rīkoti valsts svētkos un traģisko notikumu atceres dienās, kad valsts karogs tiek nolaists pūsmastā, pie tā ir sēru lenta. Tie ir 25. marts un 14. jūnijs. Pietiek pārējo dienu visādiem pasākumiem un izpriecām. Šogad, 14. jūnijā sāpēs sažņaudzās sirds, stāvot pie pieminekļa sēru mītiņā. Ielās bija apturēta satiksme, bet no stadiona puses mūzi-

ka un skaļas kļūdas skanēja pāri visai pilsētai. Šādās dienās izpriecām nebūtu vietas.

Godātie lēmēji un rīkotāji, šādām lietām pieejiet nopietni, lai jums cilvēku priekšā nav kauns par savu rīcību. Izturēsimies ar cieņu pret tiem cilvēkiem, kuri atceres brīdī stāv ar noliektu galvu.

T. Lakauskā,
politiski represēto kluba
priekšsēdētāja

11. novembrī Lāčplēša dienai veltīts sarīkojums pulksten 16.00 Preiļu 1. pamatskolā, pēc tam ziedu nolikšana pie Baltā krusta un pie pieminekļa represētajiem.

Ari nākamgad nacionālās un vietējās ziņas varēsiet lasīt «Novadniekā». Abonēšanas cenas: vienam mēnesim Ls 1,28, trim mēnešiem Ls 3,84, sešiem mēnešiem Ls 7,68, divpadsmit mēnešiem Ls 15,36.

CIEMOS PIE MAZSAIMNIEKIEM

Paši slaucam, paši ravējam

Aizkalnes pagastā savu saimniecību kopj trīs vīri, kuriem mājas soli paveic sirma, gadu nas tas saliekta māmuļa. Tomēr ar visu šie vīri tiek galā paši un savā dzīvē neko mainīt nedomājot.

Saimniecības īpašnieks Pēteris Buks pastāstīja:

— Apsaimniekojam 30 ha, tai skaitā mežu — 11 ha. Mums ir mantota vectēva zeme 20 ha, bet 10 ha piepirkām klāt par sertifikātiem. Mežu izmantojam, lai sagādātu malku sev un pagasta vecajiem ļaudīm. Pārsvārā audzējam graudaugus, 0,8 ha bija iestādīti arī kartupeļi.

— Kāda ir jūsu saimniecības galvenā nozare?

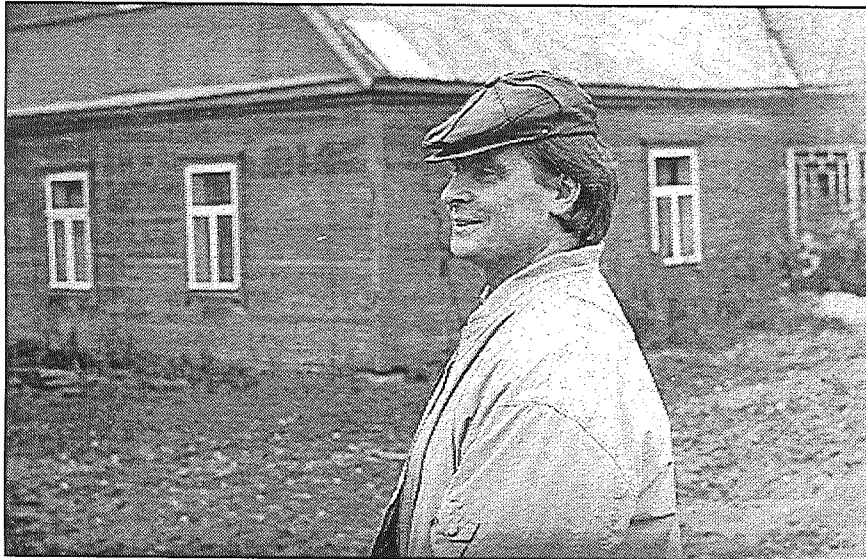
— Nolemām uzreiz audzēt cūkas, iesākām ar 10-12, šobrīd kūtī ir 17 cūkas. Pagājušo vasaru izbūvējām jaunu cūkkūti, tur var turēt daudz vairāk. Turam arī govīs. Sākumā bija četras govīs, tagad divas. Pienū pārdodam Rēzeknes pārpircējiem. Naudu iegūstam no piena un cūkkopības. Par šiem līdzekļiem pērkam rezerves daļas tehnikai un izlietojam būvniecībai.

— Kā jūs tīkat galā ar saimniecības darbiem?

— Darbus nešķirojam, katrs dara to, kas tajā brīdī ir nepieciešams. Paši slaucam govīs, kopjam cūkas, paši ravējam. Pie ravēšanas gan bija palīgi no Preiļiem. Arī celtniecības darbos nolīgštam strādniekus.

— Vai ar nepieciešamo tehniku esat nodrošināti?

— Tas bija pirmais, ar ko sākām saim-

● Zemnieku saimniecības īpašnieks Pēteris Buks savā dzīvē mainīt neko nedomā.

niekot — pirkām tehniku. Ir kombains uz trijiem, T-40, kāpurķēžu traktors, rulonprese, kartupeļu racējs, sējmašīna. Ir pašiem sava graudu kalte un savas dzirnavas. Apkārtējie zemnieki brauc pie mums malt miltus.

— Kā jūs plānojat attīstīt savu saimniecību turpmāk?

— Turpināsim nodarboties ar cūkkopību, pirkšim šķirnes teles. Vēlamies audzēt šķirnes govīs, tam nākotnē domājam ieguldīt savu darbu un līdzekļus. Ir jāveic kūts siltināšana. Par tuvākajā nākotnē iepļānotajiem darbiem — tīrīšu šoziem mežu.

— Ko jūs darītu, ja sapelnītu daudz naudas?

— Nopirktu labu importa tehniku.

***

Pēteris Buks pastāstīja, ka viņiem saimniecībā strādāt atmaksājas, esot arī diķis, kur ielaisti karpu mazuļi. Viņaprāt, Latgales laukiem nav īpašas perspektīvas, pēc 10-20 gadiem lauki aizaus. Bet pašam mīļākais gadalaiks ir pavasaris. Tas arī nepārsteidz, jo šo saimnieku mājas atrodas isti gleznainā dabas nostūrī.

M.Dziesma
J.Silicka foto

«Kas — Taps» Rušonā

Rušonas pagastā «Kas — Taps» mājās satikām Olgu Kokarēviču un jaunāko atvasīti Kristapu. Lielais brālis un māsa mās skolās, bet tētis — Voldemārs Kokarēvičs — mitinās Preiļos. Māju nosaukums radies, apvienojot vecākā dēla Kaspara un jaunākā — Kristapa vārdu daļas. Sarunā viņa atzinās, ka vislielākais minuss viņas dzīvē ir tas, ka ģimene reti ir kopā.

Saimniecības priekšvēsture

— Lidz dekretā atvaļinājumam strādāju «Preiļu sierā». Mans brālis, kurš dzīvo tēva mājās, centās mani pierunāt, lai arī es piesakos uz tēva mantojuma zemi. Pavisam bija 30 ha, tad to zemi varētu dalīt uz pusēm. Ilgi nepiekritu, taču pēdējā diehā, kad varēja pieteikties, brālis atbrauca uz «Preiļu sieru» un teica, lai rakstot pieteikumu. Arī vīrs mudināja mani ņemt to zemi. Viņš ir otrās grupas invalīds, slimo ar bronhiālo astmu, viņa veselībai lauku gaiss ir nepieciešams. Tomēr visu to uzņēmēmos vecākā dēla dēļ, kuram ļoti patika zeme un lopi. Tagad viņš šeit, laukos, ir saimnieka vietā.

Saimniecībā ir četras govīs, četri jaunoņi, piecas cūkas un vistas. Kūti mehānizēti pievadām ūdeni, bet pārējais ir roku darbs.

Vīriešu pienākumi

— Vecākā dēla pienākumos ietilpst dot lopiem ūdeni, sienu, tīrīt mēslus, viņš palīdz arī slaukt. Šogad viņš pats vagoja un atara kartupeļus. Prot braukt ar traktoru un mašīnu. Mans brālis padara smagākos darbus. Vīra galvenajos pienākumos ietilpst sagādes jautājumi un celtniecības darbi. Vīrs ir gleznotājs, izpilda dažādus pasūtījumus. Veic noformēšanas darbus, kā arī piedalās dažādās izstādēs.

Akmeņu kaudzes vietā — māja

— Vieta šeit ir laba, ceļš vienmēr iztīrīts, zeme meliorēta. Māju būvējām 1994. - 1995. gadā. Šai vietā bija akmeņu kaudze, augs dadži, vibotnes. Stāvējām un domājām, ko darīt. Paņēmām bankā aizdevu-

● Olga Kokarēviča ar Kristapu, kurš pasauli ieraudzīja jau kā saimniecības līdzīpašnieks.

mu uz desmit gadiem, nopirkām visus celtniecībai nepieciešamos materiālus. Sākumā nolīgām strādniekus, tomēr galvenokārt strādājām paši saviem spēkiem. Gāja smagi. Viratēvs bija daudz būvējis, iemācījās arī vīrs un Kaspars. Māju celt sēdēnās palīdzēja visi radi, īpaši vīra radi. Uzbūvējām kūti, pirtīņu, pašu pēdējo celām māju. Nopirkām govīs, kuru sākumā turējām pie brāļa un vīramātes. Par sertifikātu naudu nopirkām smago mašīnu.

Realitāte

— Esmu beigusi Maltas sovhoztehnikumu kā zootehniķi, bet 12 gadus nostrādāju «Preiļu sierā» par sekretāri. Laukos zināšanas ir vajadzīgas. Tā kā vīramāte ir strādājusi par augu aizsardzības agronomi, tad viņas padoms mums ļoti palīdz.

Mums ir izdevīgi nodarboties ar piena lopkopību. Pienū nododam Rēzeknē, piena mašīna piebrauc pie mājas. Liellopus turēt neatmaksājas, gribētos vairāk turēt cūkas. Mums ir 12 ha aramzeme, 2 ha mežs. Audzējam arī graudaugus — 2,5 ha ziemājus un vasarājus — 0,5 ha. Pushektāru aizņēma kartupeļi.

Vaļasprieks

— Mums ir mašīna, aizskrienam uz Preiļiem, Rēzekni, Daugavpili. Nesēžam uz vietas, netaupām naudu. Uz koncertiem

gan netiekam, maz arī tādi Preiļos ir bijuši.

Gribētos uz kādu nedēļu aizbraukt ekskursijā, kā senos laikos. Pietrūkst ceļojumu. Pēdējā ekskursija bija uz Sočiem, tas bija 1991. gadā. Daudz esam braukuši ar bērniem pa apkārtni. Vīram patika tūrisms, bērni ir pabijuši Moldāvijā, Krimā. Tagad tā vairs nevar. Ja aizbraucu uz Preiļiem, tad ir jādodomā, kas notiek ar lopiem.

«Klusās idejas»

— Vīrs ir pabeidzis Rēzeknes lietišķās mākslas vidusskolu kā mākslinieks — noformētājs. Ir sapircis elektriskos zāgus, viņam gribētos kādu koka skulptūriņu uztaisīt, bet tam neatliek laika, ir jādara praktiskāki darbi. Pēc gadiem trim strādāšot priekš sirds. Voldemārs ir savas klusās idejas. Ir izrakti divi diķi, audzējam zivis, karāšus. Šogad gribējam uzcelt pagrabu, bet lietavas visu sabojāja. Grūti bez tā. Viss ir ierakts zemē — gan kartupeļi, gan bietes ir apbērti ar zemi. Plānojam celt garāžu tehnikai un gribam vēl paplašināt šķūni.

Man pašai gribētos audzēt puķes, iestādīt ābeļdārzu. Jau tagad mums aug divpadsmit ābeles. Gribas, lai bērniem būtu, kur aizbraukt, kad būs lieli. Lai kā arī neklātos, no laukiem neatteiksīmes.

M.Dziesma
J.Silicka foto

«NOVADNIEKS» — LASĪTĀJS

Jūs vēlaties paziņot par kādu interesantu notikumu vai nebūšanām savā pagastā, pilsētā? Jūs vēlaties ar avīzes starpniecību saņemt atbildi uz Jūs interesējošu jautājumu? Zvaniet «Novadniekam» ik darbdienu no plkst. 10.00 līdz 11.00 pa tālruni

21759!

Jautājums. Kādi darba pienākumi jāveic kultūras valsts inspektoram?

Latvijas Republikas Kultūras ministrija no vienas puses, Inta Ancāne, Reģionālās attīstības departamenta Preiļu rajona galvenā valsts inspektore, no otras puses un Preiļu rajona padome no trešās puses noslēgusi līgumu (Nr. 9906 1997. gada 10. jūnijā).

Līgumā cita vidū teikts:

«Inspektora tiesības un pienākumi:

Izmantot kompetences ietvaros Reģionālās attīstības departamenta nolikumā, ministrijas galveno inspektora nolikumā, amata aprakstā un ministrijas rīkojumā par tiešajiem amata pienākumiem noteiktās tiesības un pienākumus. Ir tiesības kā pilnvarotai valsts amatpersonai (ar padomdevēja tiesībām) piedalīties rajona padomes sēdēs, mūzikas un mākslas skolu pedagoģiskās padomes, muzeju padomes institūciju sēdēs, kurās tiek izskatīti kultūras jautājumi. Izmantot likumā «Par valsts civildienestu» noteiktās tiesības, kompensācijas un sociālās garantijas.»

Otrs dokuments, kas reglamentē kultūras valsts inspektora darbu, ir šajā līgumā minētais «Kultūras ministrijas galveno valsts inspektora nolikums» (apstiprināts 1995. g. 7.11.).

Tajā teikts: «Inspektoram ir pienākums: analizēt attiecīgo pašvaldību, bet rajona inspektoram — arī rajona teritorijā ietilpstošo pilsētu un pagastu kultūras iestāžu darbu. Analizēt kultūrprocesu un prognozēt tā tālāku attīstību rajonā, pilsētās, pagastos. Vērtēt kultūras nozarēm piešķirto budžeta līdzekļu izlietošanas mērķtiecību kultūras iestādēs. Risināt jautājumus par kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un izmantošanu, sadarbojoties ar Latvijas Kultūras fondu, visu veidu ieinteresētām institūcijām, sabiedriskajām organizācijām un atsevišķiem indivīdiem. Pārzināt kultūras un mākslas jaunrades procesus, pašdarbības kolektīvu un mākslinieku radošo darbību. Apzināt profesionālās un tautas mākslas stimulēšanai nepieciešamās stipendijas, kā arī kandidātu prēmijas.»

Jautājums. Vai var būt bezdarbnieks, ja ir piemājas zeme?

Atbild Nodarbinātības valsts dienesta Preiļu nodaļas vadītājs Stanislavs Bernāns.

Saskaņā ar Latvijas Republikas likumu «Par nodarbinātību», ja nav reģistrēta zemnieku saimniecība vai arī šī persona neno darbojas ar individuālu uzņēmējdarbību, ierobežojumi bezdarbnieka statusa noteikšanai nav paredzēti.

Atbildes sagatavoja L.Rancāne

Visi — uz tirgu Mārtiņos

Jau vairākus gadus Preiļos notiek Mārtiņdienas gadatirgus, ko kopīgi rīko rajona kultūras nams un lauksaimniecības departaments.

Šogad tas notiks 10. novembrī pulksten 11.00 Preiļos, laukumā pie rajona padomes. Uz to aicināti zemnieki un ražotāji ar savām precēm, kā arī labi pircēji. Paredzēta ziedu kompozīciju izstāde rajona padomes telpās. Bet pēc tam — balle, uz kuru katrs pagasts pēc saviem ieskatiem aicinājis vienu zemnieku pāri. Vienlaicīgi notiks diždārzu skate.

L.Rancāne

Medību sezona ir sākusies

■ Lai gan medību sezona sākās jau 1. oktobrī, tomēr daudzi mednieki sliktu laika apstākļu dēļ medībās izgāja krietni vēlāk. Intervijā «Novadniekam» Livānu virsmežniecības meža aizsardzības un medību saimniecības inženieris Māris Bondars teica: «Mēs paši arī savā virsmežniecības mežā izdzinām divus mastus, izlējām ūdeni no zābakiem un braucām mājās.»

Šosezon ir medījami 33 pieauguši aļņi un 13 teļi, 9 briežu buļļi, 16 govīs un 9 briežu teļi. Stimas — 15 pieaugušas, 15 mazās. Ir 53 āži un 115 kazas. Medījamas 96 mežacūkas un 91 bebrs. Limiti, salīdzinot ar pagājušo gadu, ir samazināti. Tas saistīts ar aizpagājušā gada bargo ziemu, kad aizgāja bojā apmēram puse no tām stimām, kas bija. Visvairāk vainojami pusklejojošie suņi. Ļoti daudzās vietās saimnieki savus suņus nebaro. Pa dienu viņi klist kaut kur pie mājas, bet vakarā dodas uz mežu meklēt sev pārtiku.

Mūsu rajonā dzīvo aptuveni 50 vilki, bet klejojošo suņu noteikti ir pāris tūkstoši.

Malu medniecība un sods

— Pēdējā pusotra gada laikā malu medniecība ir gājusi mazumā. Acīmredzot tas saistīts ar to, ka dzīvnieku skaits ir stipri mazāks un malu medniekam nav vairs izdevīgi nedēļu skraidīt pēc viena buka un piedevām vēl jāuzmanās un jāskatās, vai nenāk mežsargs kaut kur gar stūri.

Ja pārkāpjers ir legāls mednieks ar apliecību, tad viņš tiek izslēgts no medniekiem, atkarībā no pārkāpuma rakstura vai nu uz noteiktu laiku, vai arī uz visu mūžu. Parasti tiek konfiscēti nelikumīgo medību ieroci, un, ja kaut kas ir nošauts, jāmaksā soda naudas. Par vienu nometītu sturmu ir jāmaksā sods trīs simti latu apmērā, ja tas noticis medību sezonas laikā. Ja medīts ārpus sezonas laika, tad ir jāmaksā dubulti. Katru gadu izdodas kādu medību noteikumu pārkāpumu atklāt.

«Medību kalendārs»

— Briežiem, aļņiem un stīrnām riests ir beidzies. Dzīvnieki šini laikā pastiprināti barojas un gatavojas ziemas sezonai. Pārnozīmējot pāriet uz vietām, kur uzturs vairāk ir piemērots ziemas apstākļiem. Šai laikā aļņu buļļi met ragus, bet stīrnāži ragus met novembrī.

Pirmās medības

— Pirmajās medībās savā mūžā biju piecu gadu vecumā. Gāju par dzinēju uz zaķiem. Vienpadsmit gadu vecumā nočiepu vectēvam bisi un nošāvu pili. Pirms tam biju jau diezgan daudz šāvis mērķī. Vectēvs bija mežsargs jau Ulmaņa laikos. Tēvs arī, esmu mežnieks trešajā paaudzē.

Vai ir jābaidās no vilka?

— Lielāko tiešu cilvēkam vilku pat neizdodas ieraudzīt. Viņam tie maņu orgāni ir krietni labāki un parasti viņš aizmūk ātrāk, nekā cilvēks viņu pamana. Protams, iz-

nemot gadījumus, kad vilks ir traks. Traks vilks uzbrūk visiem pēc kārtas — suņiem, kaķiem, cilvēkiem.

Aizpagājušajā gadā nošāvu vienu traku lapsu kūdras fabrikas krautuvē, kura staigāja apkārt un koda traktoriem kāpurķēdēs. Šaujamašā nevienu nav, vīri satupušies uz degvielas cisternām un sēž, lai tā lapsa nepienāk klāt. Es aizbraucu vienreiz, bet viņa bija kaut kur nolidusi tā, ka nevar atrast. Pēc pusstundas zvana vēlreiz. Aizbraucu otrreiz un nošāvu, turpat to sadedzinājām.

● Medību sezonas atklāšanas laikā mednieki vēl nenojauš, kurš no viņiem kļūs par kārtējā mednieku stāsta varoni.

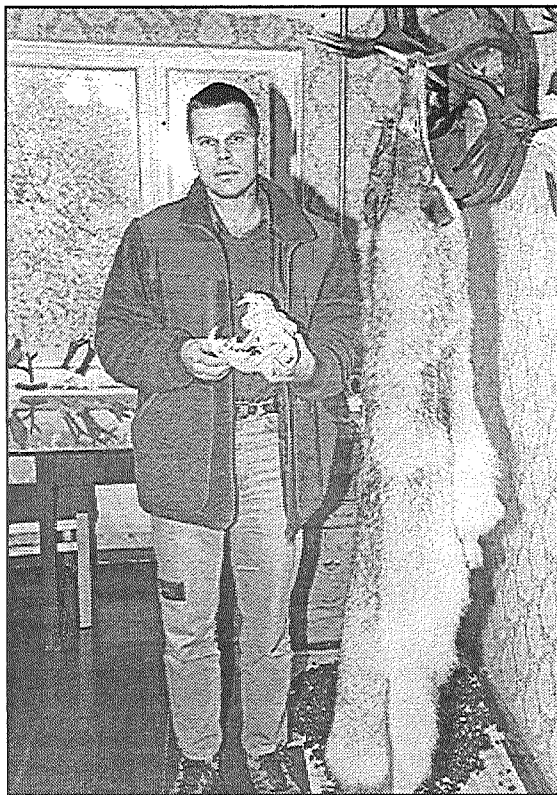
Medības ir dārgs prieks

— Kaut ko jau maksā ieroci, munīcija ir dārga, transports. Arī piemērots apģērbs, piemēram, maskēšanās kostīms, nepieciešams. Nešen vienu nakti pavadīju guļamaisā purvā, gribēju paskatīties, kā zosis dzīvo, pie reizes arī pamedīt. Nakts bija ar lietu, un guļamais izmirka pamatīgi, bet manējais bija silts arī slapjš.

***

Māra Bondara dzīvoklis atgādina meža muzeju miniatūrā. Dažādus ceļus gājušas medību trofejas. Zvēru ragi, putnu un sīku meža dzīvnieku izbāzeņi, arī izcilā trāpījuma «upuris» — liela vilka āda un galvaskauss liecina par to, ka Māris savu amatu pieprot un darbs viņa dzīvē ieņem ļoti nozīmīgu vietu.

M.Dziesma

● Pirms trim gadiem Māris nošāva pilnā gaitā ejošu vilku, tas bija viņa trāpīgākais šāviens pēdējo gadu laikā.

IZGLĪTĪBA KULTŪRA

Bērnodārzs iesaistās «Sorosa fonds — Latvija» projektā

Kas jauns un interesants sagaida Livānu bērnodārza «Rūķīši» bērnus, vecākus un arī pašus darbiniekus? Tā ir iespēja strādāt «Sorosa fonds — Latvija» programmas «Pārmaiņas izglītībā» projektā «Soli pa solim».

Šo iespēju guvām, piedaloties laikrakstā «Izglītība un Kultūra» izsludinātajā konkursā. Interese par šo projektu bija liela — 104 pieteikumi no visas Latvijas bērnodārziem. Mēs priecājamies, ka esam to 12 bērnodārzu vidū, kuri 15. septembrī tika aicināti uz pirmo projekta dalībnieku kopā sanākšanu.

Pirmajā tikšanās reizē «Sorosa fonds — Latvija» direktors Andris Aukmanis klātesošos iepazīstināja ar fonda darbību izglītības jomā, projekta «Soli pa solim» direktore Ženija Bērziņa stāstīja par tā izplatību pasaulē un darbības sākumu Latvijā (Latvija kopš 1997. gada jūlija ir viena no fonda 24 dalībvalstīm).

«Soli pa solim» ir vispārējās izglītības programma bērniem no dzimšanas līdz 10 gadiem, un tās mērķis ir audzināt personību, kura viegli spēj iekļauties un aktīvi darbojas demokrātiskā sabiedrībā.

To, ka tie nav tukši vārdi, ka nedaudz pārveidojot audzinātāju līdzšinējo attieksmi pret bērniem, darba stūli, vairāk bērnodārza dzīvē iesaistot vecākus, pārkarājot grupu telpas, izmantojot fonda sniegto materiālo palīdzību, tas ir reāli veicama uzdevums, sapratām, kad bijām uzaicināti uz mācībām. Tās notika Līgatnē. Sešas oktobra dienas aizritēja ļoti jaukā, radošā, darbam rosinošā atmosfērā.

Pašlaik projekta «Soli pa solim» programmu gatavojamies realizēt divās grupās, šo grupu audzinātājus un auklīti ir projekta dalībnieces. Gribētāju strādāt šajā projektā bija vairāk — piecu grupu pedagogi, taču pēc noteikuma drīkstēja pieteikties tikai divas grupas.

Nevarām iztikt bez vecāku palīdzības un atbalsta, gan pārkarājot grupas, izveidojot interešu centrus, kur darbosies bērni, gan tieši strādājot ar bērniem, jo viena no svarīgākajām «Soli pa solim» darba jomām ir darbs ar vecākiem, ģimeni.

Projekta dalībnieku apmācība vēl turpināsies, jo mums jāapzinās un jāsaprot, kā strādāt ar bērniem, kuri dzīvo jau 21. gad-simtā, un dzīve prasīs risināt problēmas, būt kritiskiem domātājiem, veikt pārmaiņas, izdarīt izvēli, būt radošiem, rūpēties par vidi, par apkārtējo sabiedrību un valsti.

S.Kraukle,
projekta «Soli pa solim»
grupas vadītāja, bērnodārza
«Rūķīši» metodikē

Mūzikas stunda kinoteātrī

Preiļu 1. pamatskolas 6.-9. klašu skolēni apmeklēja mūzikas stundu kinoteātrī «Ezerzeme», ko vadīja profesionālais orķestris «Daugava» no Daugavpils.

Skolēnus iepazīstināja ar dažādiem mūzikas instrumentiem — flautu, klarneti, mežragu, trompeti, trombonu, saksofonu, bungām un šķīvjiem. Skolēni varēja ieklausīties šo mūzikas instrumentu skaņjuma. Pēc tam orķestris atskaņoja dažādus skaņdarbus: «Seši mazi bundzenieki», «Mednieku maršs», «Fokstrots» un citus. Stunda izskanēja ar atvadu maršu. Noskaņojums, kas valdīja kinoteātrī, liecināja, ka publika ir apmierināta un patīkami pārsteigta. Cerams, ka arī turpmāk mums būs iespēja apmeklēt šādus pasākumus.

Olga Rastopčina, Vita Briška,
Preiļu 1. pamatskolas
6.a klases skolnieces

MEDNIEKU STĀSTI Kā mednieks savu suni noskrēja

Reiz medībās kāds mednieks ar savu suni, arī labu un kārtīgu mednieku, nolēma sekot sašautam kuilim. Pārējie mednieki palika stāvēt meža ielokā uz lauka. Pēkšņi netālu no lauka malas atskan divi blīkšķi un pēc kādas pusminūtes pārējie mednieki vēro šādu ainu: pa priekšu skrien V., viņš ir tāds aptuveni 1,90 m garš vīrs, aiz viņa metrus desmit atstatu skrien suns, respektīvi, V. to suni ir apdzinis. Aiz suna vēl kādus metrus desmit tālāk skrien savainots un satracināts meža kuilis. V. izskrien uz lauka ar bisi rokās, nomet to bisi zemē un turpina skriet. Bet tas kuilis bija sašauts tik stipri, ka paskrēja pa lauku kādus piecdesmit metrus, tad sāka griezties apkārt, metrus desmit paskrēja atpakaļ uz meža pusi un apgāzās.

Vīri smejas vēderus turēdami un prasa: «Kāpēc tu to bisi aizmeti?» V. atbild: «Tā ir vieglāk skriet.» Viņš jau nebija paspējis pārlādēties, vienreiz izšāvis un bise tukša, bet skrienot bisi pārlādēt nav nemaz tik viegli, ātrums zūd. Viņam esot licies, ka tas kuilis šnāc tepat pie papēžiem.

Kā cūka bisei stobru sakoda

Man pašam bija gadījums, kad tāds pusotrgadnieks bisei sakoda. Stāvu tuvu pie takas eglītēs. Pēkšņi, apmēram 30 m no manis, izskrien ruktis, kādus 40-50 kilogramus smags, es izšāuju reizes divas. Viņš apsviežas un nāk man virsū. Man bise ir pārlauzta, esmu izņēmis čaulu, bet jaunās patronas vēl nav rokā. Šis pieskrien klāt, bet es ar bises stobru stumju viņu atpakaļ. Viņš nebija tik liels, lai man būtu briesmīgi jābaidās. Tā nu mēs tur stumdamies, jo ar vienu roku to bisi nevaru noturēt, lai pārlādētu, stumju ar abām. Grūstījāmies kādu pus minūti. Biju arī viņam labi trāpījies ar vienu šāvienu. Tad viņš laikam juta, ka paliek slikti, apgriezās un sāka mukt. Es ātri pārlādēju un piesāvu to cūku. Bet nu bija pamatīgi sakodis bisei stobru, lielas svikas sataisījis. Ievainoti ruktis ir agresīvi.

Mednieku stāstus izstāstīja
Māris Bondars

Trešdiena, 12. novembris

LATVIJAS TV I 7.30 Rīta bums. 8.30 Milagrosa. 143. sērija. 9.25 Rallijs. 10.55 Zootrops. 16.05 Skats no malas. 16.35 100% sporta apskats. 17.00 Seriāls ar piedzīvojumiem. 17.30 Programma pusaudžiem. 17.50 Multiplikācijas filma. 18.00 Ziņas. 18.10 Ziņas. 18.35 Nedēļas vidū. 18.55 Hameleonu rotas. 677. sērija. 19.25 Mūzikas laiks. 20.00 Precējies. 1r bērni. 11. sērija. 20.30 Panorāma. 21.05 Laimes spēle. 21.45 Kalnietis. 28. sērija. 22.40 Popkultūras akadēmija. 23.00 Nakts ziņas. 23.05 Mūsu gadsimta noslēpumi. 7. sērija. LATVIJAS TV II 16.25 Franču valoda. 1. mās. gads. 6. nod. 16.45 Zviedru valoda. 7. nod.	17.00 Dialogs. 27. nod. 17.15 Milagrosa. 143. sērija. 18.15 Leļļu namiņš. 18.25 Korāča kausa izcīņa basketbolā. Ventspils — WTK Nobilles. 20.10 LTS ziņas. 20.30 Panorāma. 21.00 Zemgales TV. 21.10 Glābiet bērni! 21.40 Projekts Rīgai — 800. 22.00 Ziņas. 22.15 Salome. Rīgas Kamerteātra izrāde. LNT 7.00 Picca TV. 8.00 Ēna. 52. sērija. 8.50 Dalasa. 312. sērija. 9.40 Centrālais parks. 11. sērija. 10.30 Dežurējošais eņģelis — Stefānija. 41. sērija. 11.20 Kristīgā programma. 16.30 Latvijas mūzikas stunda. 17.00 LNT ziņas. 17.05 Čigāniete. 31. sērija. 18.00 LNT ziņas. 18.05 Multiplikācijas filma. 18.30 Ģimenes bilde. 19.00 LNT ziņas.	19.05 Dalasa. 313. sērija. 20.00 LNT ziņas. 20.30 Rin Tin Tins. 20.55 LNT ziņas. 21.05 Finansu ziņas. 21.10 Operācija «Konservi». Mākslas filma. 23.25 Alus tūre. 23.40 Neiespējamā misija. 2. sērija. 0.30 Krievu nams. Mākslas filma. KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV 5.00 Labrīt! 8.00 Ziņas. 8.15 Meitene, vārdā Liktenis. 9.00 Tēma. 9.40 Dzīvnieku pasaulē. 10.15 Mājas bibliotēka. 10.25 Džentlmeņu šovs. 11.00 Ziņas. 11.15 Kopā! 14.00 Ziņas. 14.20 Multiplikācijas filma. 14.45 Jaukā kompānija. 15.15 Džungļu aicinājums. 15.40 Kosmiskā policija. 16.05 Līdz 16 un... 16.30 100 piedzīvojumu gadi.	17.00 Ziņas. 17.20 Meitene, vārdā Liktenis. 18.10 Sastrēgumstunda. 18.35 Zelta drudzis. 19.10 Cilvēks un likums. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.40 Uz neprāta robežas. Mākslas filma. 22.55 Preses klubs. 23.55 Ziņas. 0.15 Tumsa Tallinā. Mākslas filma. KRIEVIJAS TV 6.10 Multiplikācijas filma. 6.35 Jaunumi medicīnā. 6.40 Laikā! 6.45 Monētu kaltuve. 7.00 Vēstis. 7.20 Dežūrnodaļa. 7.35 Karaliene Margo. 3. sērija. 8.30 Nauda. 8.50 Tirdzniecības nams. 9.05 Santabarbara. 10.00 Vēstis. 10.20 Nacionālās intereses. 10.50 K-2 piedāvā... 11.45 Multiplikācijas filma. 11.55 Vai tu to spēj?	12.25 Bezgalīgs ceļojums. 12.55 Nekustamā īpašuma veikals. 13.00 Vēstis. 13.20 Lietišķs autogrāfs. 13.30 Rasplujs jautrās dienas. Mākslas filma. 15.10 Grafomāns. 15.20 Labāk nemēdz būt! 15.25 Ekspozīcijas. 15.30 Krievijas zelta karte. 16.00 Vēstis. 16.20 Pareizticīgo kalendārs. 16.25 Santabarbara. 17.20 Jūras līcis. 17.40 Viena notikuma vēsture. 17.55 Karaliene Margo. 3. sērija. 19.00 Vēstis. 19.25 Tuvāk par... 19.45 Nacionālās intereses. 20.15 Ceturtā daļa. Mākslas filma. 21.50 Mans Puškins. 22.00 Vēstis. 22.20 Laikā! 22.25 Labvakar! 23.15 Dežūrnodaļa. 23.40 Kāpnēs uz debesīm.
---	---	---	--	--

Ceturtdiena, 13. novembris

LATVIJAS TV I 7.30 Rīta bums. 8.30 Milagrosa. 144. sērija. 9.15 Dzīvoklis. 49. sērija. 9.45 Savai zemītei. 10.30 Krustpunkti. 11.05 Vizīte. 16.00 Kultūras stunda. 17.00 Programma bērniem. 17.15 Stiliņš. 17.30 Labākie no labākajiem. 17.50 Multiplikācijas filma. 18.00 Ziņas. 18.10 Saimnieks. 18.40 Mans būs mans. 18.55 Hameleonu rotas. 678. sērija. 19.20 TV biogrāfs. 19.30 Beverihilsa. 109. sērija. 20.30 Panorāma. 21.05 Aktuālā ceturtdiena. 21.55 Ņujorkas policija. 9. sērija. 22.45 100% sports. 23.00 Nakts ziņas. 23.05 Gillette. LATVIJAS TV II 18.15 Milagrosa. 144. sērija. 19.00 LTS ziņas.	19.20 Vidzemes TV. 19.30 Leļļu namiņš. 19.45 Ziņas. 19.50 Rīt, parit, aizparīt... 20.00 Aci pret aci. 20.30 Panorāma. 21.00 Kaimiņi. 416. un 417. sērija. 21.50 Tas esi tu pats! 22.00 Ziņas. 22.15 Šokējošais šovs. 22.55 Tvaiks. 23.25 Izstāžu ziņas. LNT 7.00 Picca TV. 8.00 Ēna. 53. sērija. 8.50 Dalasa. 313. sērija. 9.40 Dzīvoja reiz policists. Mākslas filma. 11.10 Kristīgā programma. 16.30 Kristīgā programma. 17.00 LNT ziņas. 17.05 Čigāniete. 32. sērija. 18.00 LNT ziņas. 18.05 Multiplikācijas filma. 18.30 Mūsu laiks. 19.00 LNT ziņas. 19.05 Dalasa. 314. sērija. 20.00 LNT ziņas.	20.30 Rin Tin Tins. 20.55 LNT ziņas. 21.05 Finansu ziņas. 21.10 Dežurējošais eņģelis — Stefānija. 42. sērija. 22.05 Priekšspēle. 22.30 Unibankas lietīškās ziņas. 22.35 Tumsās debesīs. 11. sērija. 23.30 JAM. 24.00 Melnais runcis. Mākslas filma. KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV 5.00 Labrīt! 8.00 Ziņas. 8.15 Meitene, vārdā Liktenis. 9.00 Cilvēks un likums. 9.35 Kamēr visi ir mājās. 10.10 Padomi kulinārijā. 10.30 Uzmini melodiju! 11.00 Ziņas. 11.15 Kopā! 14.00 Ziņas. 14.20 Multiplikācijas filma. 14.45 Jaukā kompānija. 15.10 Lego. 15.40 Kosmiskā policija. 16.05 Līdz 16 un... 16.30 100 piedzīvojumu gadi.	17.00 Ziņas. 17.20 Meitene, vārdā Liktenis. 18.10 Sastrēgumstunda. 18.35 Uzmini melodiju! 19.00 Lai atcerētos... 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.40 Jevdokija. Mākslas filma. 22.40 Kaskadier. Triku pasaule. 23.10 Vienmēr jūsu... 0.25 Ziņas. 0.40 Ķīnas ēna. Mākslas filma. KRIEVIJAS TV 6.10 Multiplikācijas filma. 6.35 «Strong» piedāvā... 6.40 Laikā! 6.45 Monētu kaltuve. 7.00 Vēstis. 7.20 Dežūrnodaļa. 7.35 Karaliene Margo. 4. sērija. 8.30 Nauda. 8.50 Tirdzniecības nams. 9.05 Santabarbara. 10.00 Vēstis. 10.20 Nacionālās intereses. 10.50 Pilsētiņa. 11.20 Vecais dzīvoklis. 12.25 Dubultportrets.	12.55 Nekustamā īpašuma veikals. 13.00 Vēstis. 13.20 Lietišķs autogrāfs. 13.25 Veikals. 13.30 Foma Gordejvs. Mākslas filma. 15.10 Grafomāns. 15.20 Labāk nemēdz būt! 15.25 Ekspozīcijas. 15.30 Jūsu kārta. 16.00 Vēstis. 16.20 Pareizticīgo kalendārs. 16.25 Santabarbara. 17.20 Jūras līcis. 17.40 Viena notikuma vēsture. 17.55 Karaliene Margo. 4. sērija. 19.00 Vēstis. 19.25 Tuvāk par... 19.45 Nacionālās intereses. 20.15 Krievu ciņa. 21.15 Esmu pats sev režisors. 21.50 Mans Puškins. 22.00 Vēstis. 22.20 Laikā! 22.25 Labvakar! 23.15 Dežūrnodaļa. 23.40 Kafējnīca «Oblomovs».
--	--	---	--	--

Piektdiena, 14. novembris

LATVIJAS TV I 7.30 Rīta bums. 8.30 Milagrosa. 145. sērija. 9.15 Ceļojums uz nomali. 9.45 Aktuālā ceturtdiena. 10.30 Tavs jurists. 16.00 Mūzikas laiks. 16.30 Popkultūras akadēmija. 16.50 100% sports. 17.00 Seriāls ar piedzīvojumiem. 20. sērija. 17.25 Programma jauniešiem. 18.00 Ziņas. 18.15 Laiks vīriem? 18.40 Tavs jurists. 18.55 Hameleonu rotas. 679. sērija. 19.20 Globuss. 19.55 Dzīvoklis. 50. sērija. 20.30 Panorāma. 21.05 Slepēnās lietas. 7. sērija. 21.55 Horoskopi, horoskopi... 22.15 Tūdaliņ, tagadiņ. 22.45 Liepājas dzintars-97. 23.00 Nakts ziņas. 23.05 Kriminālais ekspresis. 23.30 Kapeņu stāstiņi. 20. sērija.	LATVIJAS TV II 18.10 Milagrosa. 145. sērija. 19.00 LTS ziņas. 19.20 TV Dzintars. 19.30 Leļļu namiņš. 19.45 Ziņas. 19.50 Rīt, parit, aizparīt... 20.00 Francijas novados. Dok. filma. 20.30 Panorāma. 21.00 Kaimiņi. 418. un 419. sērija. 21.45 Mūzikas kaste. 22.00 Ziņas. 22.15 Misters Sestdienas vakars. Mākslas filma. LNT 7.00 Picca TV. 8.00 Ēna. 54. sērija. 8.50 Dalasa. 314. sērija. 9.40 Divpadsmīt krēslī. 1. sērija. 10.55 JAM. 11.25 Kristīgā programma. 16.30 Latvijas mūzikas stunda. 17.00 LNT ziņas. 17.05 Čigāniete. 33. sērija. 18.00 LNT ziņas. 18.05 Lesija. 6. sērija. 18.35 Lampu drudzis.	19.00 LNT ziņas. 19.05 Dalasa. 315. sērija. 20.00 LNT ziņas. 20.30 Benija Hila šovs. 21.00 LNT ziņas. 21.05 Finansu ziņas. 21.10 Melnā diena, zilā nakts. Mākslas filma. 23.30 Acs. 23.40 Losandželosas policija. 7. sērija. 0.30 Gatavs valkāšanai. Mākslas filma. KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV 5.00 Labrīt! 8.00 Ziņas. 8.15 Meitene, vārdā Liktenis. 9.05 Ceļotāju klubs. 9.50 Mājas bibliotēka. 10.20 Spēlējiet, harmonikas! 11.00 Ziņas. 11.15 Kopā! 14.00 Ziņas. 14.20 Uguns, ūdens un vara taures. Mākslas filma. 15.55 Sezama iela. 16.25 50/50. 17.00 Ziņas.	17.20 Meitene, vārdā Liktenis. 18.15 Veselība. 18.45 Brīnumu lauks. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.40 Dusiet mierā, mīsiņi Kolombo! Mākslas filma. 22.35 Skatiens. 23.20 Ziņas. 23.35 Grēksūdze. Mākslas filma. KRIEVIJAS TV 6.10 Multiplikācijas filma. 6.35 «Strong» piedāvā... 6.45 Monētu kaltuve. 7.20 Dežūrnodaļa. 7.35 Karaliene Margo. 5. sērija. 8.30 Nauda. 8.50 Tirdzniecības nams. 9.05 Santabarbara. 10.00 Vēstis. 10.20 Nacionālās intereses. 10.50 Tirdzniecības nams. 11.05 Brīvu vietu nav! 12.00 Reportieris. 12.25 Sarkanā grāmata. 12.55 Nekustamā īpašuma veikals.	13.00 Vēstis. 13.20 Lietišķs autogrāfs. 13.25 Veikals. 13.30 Kroša piedzīvojumi. Mākslas filma. 15.00 Multiplikācijas filma. 15.10 Grafomāns. 15.20 Labāk nemēdz būt! 15.25 Ekspozīcijas. 15.30 Parlamentārietis. 16.00 Vēstis. 16.20 Pareizticīgo kalendārs. 16.25 Santabarbara. 17.20 Jūras līcis. 17.40 Viena notikuma vēsture. 17.55 Karaliene Margo. 5. sērija. 19.00 Vēstis. 19.25 Tuvāk par... 19.45 L klubs. 20.20 Pavisam slepeni. 21.15 Vai tu to spēj? 21.50 Mans Puškins. 22.00 Vēstis. 22.20 Laikā! 22.25 Labvakar! 23.15 Dežūrnodaļa. 23.35 Krievu valsis. 0.15 Ak, ceļi...
--	--	---	---	---

Krustvārdu mīkla

Horizontāli

1. Peldēšanas paņēmieni. 4. Galvenā varoņa uzvārds teleseriālā «Ilkais ceļš kāpās». 7. Ikvieni. 9. Veikls, ātrs. 10. Signālu uztveršanas un pārraidīšanas veids. 11. Aparāts kādas ierīces ieslēgšanai vai izslēgšanai. 12. Lapu koki. 15. Uzraksts kinokadrā. 18. Nebrīvs cilvēks. 20. Celtnes iekšsienas, uz kurām balstās sienu pārseguma un jumta konstrukcijas. 21. Tinot apņemt. 22. Asinsrades orgāns. 25. Stāvus saslieta labības vai lina kūļu kopa. 28. Sabiedriskās iekārtas forma. 29. Slavens franču okeāna dziļu pētnieks (1910-1997). 30. Laika posms, pēc kura kādas cilvēku grupas vietā stājas cita. 31. Vairākkārt pieskarties. 32. Gājējiem paredzēta josla gar brauktuves malām. 33. Pēkšņi, strauji kairina ožu.

Vertikāli

1. Latviešu dzejnieks (1880-1919). 2. Apūdeņošanas kanāls Vidusāzijā. 3. Dauzīts. 4. Drūp. 5. Nodevīgi atklāt. 6.

Milēstības dievs seno romiešu mitoloģijā. 8. Flotes pārvaldes iestādes dažās valstīs. 13. Samērā skopi. 14. Noslēgtas līknes. 16. Aplāties ar niegu. 17. Sacērt, sastādīt (tekstu). 18. V.Lāča trijlogija. 19. Izjukt. 22. Apgaismojuma mērvienības. 23. Ciniņties pēc elpas. 24. Sens latgaļu pilskalns Jēkabpils rajonā. 25. Audums ar īšām un biežām plūksnām. 26. Paiet nost. 27. Šaurs gaismas kūlis.

1. novembra numurā publicētās mīklas atminējums

Horizontāli.

1. Iezemietis. 7. Asari. 10. Spinings. 11. Skaidrs. 12. Erots. 13. Skaitlis. 16. Tremors. 17. Treliņi. 18. Reljefs. 21. Boikoti. 23. Trumulis. 24. Amats. 27. Mangāli. 28. Uvertūra. 29. Ikasa. 30. Saraukties. **Vertikāli.** 1. Imūns. 2. Prast. 3. Imperators. 4. Zinātne. 5. Eksakts. 6. Iesliet. 8. Sadiesti. 9. Saulietis. 14. Molekulas. 15. Miniatūras. 19. Latents. 20. Studija. 21. Beiruta. 22. Ommetri. 25. Smakt. 26. Sesks.

REKLĀMA

AUTORIEPAS

vieglajām automašīnām
kravas automašīnām
traktoriem
Moto un velo riepas

IESPĒJAMA PIEGĀDE
PIRCĒJAM.
Daugavpils.
Kods 254, tālr. 28-502, 45-012.

VAI JŪS TO ZINĀT?

- Sievietes mirkšķina acis divreiz vairāk nekā vīrieši.
- Kenguri nevar skriet vai iet atmuguriski.
- Kopš 1896. gada, kad sakušās mūsdienu Olimpiskās spēles, vienīgās valstis, kas piedalījušās visās Olimpiādēs, ir Grieķija un Austrālija.
- Volts Disnejs savu multiplikācijas filmu varoņa Mikijepes vārdu aizguvis no kāda puisēna Mikija Kūnija vārda, kura mātes mīļākais viņš bijis.
- Ezeļiem acis ir novietotas tā, ka tie var redzēt visas savas četras kājas.
- Šveicē ir likums, kas pieprasa, lai katram šīs valsts pilsonim būtu sava atompātverne vai vismaz ar kaimiņiem tajā sarunāta vieta.
- Katrā mūsu planētas kontinentā ir pilsēta ar nosaukumu «Roma».
- Delfīni, kā atklājuši zinātnieki, ir vienīgie dzīvnieki pasaulē, kas mīļējas ne tikai pēcnācēju radīšanai, bet arī sava prieka pēc.
- Aprēķini liecina, ka sieviete dienas laikā pasaka apmēram 7000 vārdu, bet vīrietis — tikai 2000.
- Ik gadus ASV kompānijas zaudē 100 miljardus dolāru no savu darbinieku kompjūterspēlēm darba laikā.
- Statistika liecina, ka ik gadus visvairāk cilvēku pasaulē iet bojā nevis no haizivju vai citu plēsoņu uzbrukumiem, bet gan no bišu dzēlieniem.
- ASV Nebraskas štātā ir vairāk govju nekā cilvēku.
- 1845. gadā Lielbritānijā tika pieņemts likums, kas cilvēkus, kas bija mēģinājuši izdarīt pašnāvību, sodīja ar pakāršanu, bet 18. g.s. sākumā Londonā tirgoja apdrošināšanas polisi pret nonākšanu ellē.
- 1791. gada 22. jūlijā ar Parīzes Komūnas dekrētu karaliskie Tilēriju dārzī tika pārvesti par kartupeļu laukiem.

Pērk papīrmalku un bērza finierklučus mežā pie ceļa. Iespējami forvardera pakalpojumi. Samaksa tūlītēja. Tāl. 23743, mob. tel. 29-355766.

Izmaiņas sociālajā nodoklī

1998. gada 1. janvārī spēku zaudēs likums par sociālo nodokli. Tas nozīmē, ka no nākamā gada vairs nebūs viens sociālais apdrošināšanas budžets, bet gan četri speciālie budžeti. Saskaņā ar valsts sociālās apdrošināšanas likumu šos budžetus veidos ne vairs nodokļa maksājumi, bet konkrētiem mērķiem paredzētas apdrošināšanas iemaksas.

Tādējādi valsts pensiju speciālais budžets tiek veidots no obligātajām un brīvprātīgajām iemaksām valsts pensiju apdrošināšanai, kā arī no dividendēm no valsts pensiju speciālajam budžetam nodotajām kapitāla daļām; nodarbinātības speciālais budžets — no obligātajām iemaksām apdrošināšanai pret bezdarbu; darba negadījumu speciālais budžets — no obligātajām iemaksām darba negadījumam apdrošināšanai; invaliditātes, maternitātes un slimības speciālais budžets — no obligātajām iemaksām invaliditātes, maternitātes un slimības apdrošināšanai.

Būtiska un pilnīgi jauna norma valsts

sociālās apdrošināšanas likumā pieļauj brīvprātīgu pievienošanās pensiju apdrošināšanai jebkurai 15 gadu vecumu sasniegušai personai, kura nav pakļauta obligātajai sociālajai apdrošināšanai. Personai, veicot tikai brīvprātīgās iemaksas, jānopelna vismaz minimālā pensija.

Svarīgs ir valsts sociālās apdrošināšanas likumā iekļautais princips, kurš paredz, ka sociālajai apdrošināšanai pakļautās personas tiek apdrošinātas tikai pret reāli iespējamajiem riskiem.

Vispārējā gadījumā obligāto iemaksu likme būs 37%, no kuriem 28% maksā darba devējs, bet 9% — darba ņēmējs. Taču nākamgad, stājoties spēkā valsts sociālās apdrošināšanas likumam, darba ņēmējs, kad sasniedzis vecuma pensijas gadus vai ir I vai II grupas invalīds, vairs nebūs jāapdrošina pret invaliditāti un bezdarba gadījumiem, līdz ar to sociālās apdrošināšanas likme šādiem darba ņēmējiem būs zemāka. Pēc pašreizējiem aprēķiniem šādā gadījumā iemaksu likme varētu būt 28,05%. Zemāka likme būs arī

pašnodarbinātām personām, kas turpmāk vairs nebūs apdrošinātas pret darba negadījumu un pret bezdarbu.

No 2002. gada 1. janvāra paredzēts, ka obligāto iemaksu likme visos sociālās apdrošināšanas veidos būs 33%, ko darba devējs un darba ņēmējs maksās vienādās daļās. Līdz šim datumam būs spēkā līdzšinējā likme un tās sadalījums starp darba devēju un darba ņēmēju.

Līdz šim sociālo nodokli pārvaldīja Valsts sociālās apdrošināšanas fonds (VSAF), kurš bija kā otra nodokļu administrācija līdzās Valsts ieņēmumu dienestam (VID). No 1998. gada 1. janvāra sociālās apdrošināšanas iemaksas tiks veiktas ar VID starpniecību.

Savukārt VSAF no 1998. gada 1. janvāra tiks pārveidots par bezpeļņas organizāciju — valsts akciju sabiedrību «Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra», kuras funkcijās ietilps pensiju un pabalstu piešķiršana, izmaksāšana un citu operāciju veikšana.

(«Dienas bizness», 24.10.1997.)

SLUDINĀJUMI ◆ REKLĀMA

Valsts a/s Latvijas Hipotēku un zemes banka Preiļu nodaļa Brīvības ielā 2 piedāvā savus pakalpojumus juridiskām personām.

Atver norēķina kontus Ls un valūtā:

- ☐ konta atvēršana, Ls 6,00,
- ☐ konta apkalpošana, Ls 1,50 mēnesī,
- ☐ pārskaitījums no konta uz citu kontu LHZB, Ls 0,10, uz citu banku, Ls 0,20.

Apkalpo sertifikātu ieguldījuma, uzkrāšanas un tirdzniecības kontus.

Izniedz kredītus.

Tāl. uzziņām 24395 vai 21750.

Pārdod BMW-525 EA, 1983. g., baltā krāsā, ir lūka, elektriskie spoguļi, 8-10 l/100 km. Teicamā tehniskā kārtībā. Tāl. 56622 vakaros.

Tautas dziedniece, psiholoģe Valentīna Kuļešova palīdzēs jums atbrīvoties no dažādām slimībām: ādas, piena dziedzeru, plaušu, sirds, kuņģa, aknu, vairogdziedzera u.c.; izvadis akmeņus no nierēm, žults, urīnpūšļa; novērsis lāstu, ļaunas acs ietekmi; palīdzēs atrisināt ģimenes problēmas; atbrīvos no stresa, trauksmes sajūtas, bailēm; veiks darbu ar fotogrāfiju; noņems alkohola ietekmi. Pieņems 14. novembrī Preiļos, Raiņa bulvārī 24 (viesnīcas telpās) no plkst. 10.00. Uzziņas pa tāl. 8-241-21744.

Pārdod

Audi-90 quattro, 2,2 i. Ideālā stāvoklī. Tāl. 17607; VW Passat, 1988. g. Tāl. 32243;

VAZ-2103. Tāl. 37583;

VAZ-2105. Tāl. 15164;

Iž-Kombi-21251; pārtikas kviešus, dārzeņus. Tāl. 65059;

jaunus ledusskapjus «Snaige». Tāl. 21268;

lēti sauso apmetumu (reģipsi). Tāl. 21783, mob. tel. 29-358402;

saliekamo galdu. Tāl. 23720 pēc 17;

dzīvokli Sutros. Tāl. 59353;

vienistabas dzīvokli. Tāl. 21483;

ķēvi. Tāl. 21227;

kumelu (1,5 g.). Tāl. 59270;

govu. Tāl. 55641;

Kaukāza aitu šķirnes suņa kucēnus. Tāl. 59249;

presētu sienu, iespējama piegāde. Tāl. 39571;

kāpostus. Tāl. 32245;

sēklas kartupeļus, Ls 0,10. Tāl. 65128.

Pērk

T-40 motoru. Tāl. 22306 vakaros;

dzīvokli bez ērtībām Preiļos. Tāl. 21572;

ķiplokus. Zvanīt 24622 darbdienā vakaros.

Maina

trīsistabu dzīvokli pret 1,5 istabu dzīvokli. Tāl. 21251.

SCANIA

SCANIA kravas mašīnas HIAB un JONSERED hidromanipulatori

- jauna un lietota tehnika
- lielākā rezerves daļu noliktava Rīgā
- hidraulikas remonts
- izdevīgs lizings

Auto Skan

Tel. 7 139 700, fax 7 138 479
Mob. t. 9 353 968 (kravas automašīnas)
Mob. t. 9 220 511 (hidromanipulatori)

Par labākajām cenām pērk un pārdod sertifikātus Preiļu pilsētas domē. Tāl. 21075, 23029 Raiņa bulv. 15. Livānos, Stacijas ielā 1 (bijušais pakalpojumu kombināts). Tāl. 44228.

SIA «Remontnieks» novembrī pārdod amonija salpetri,

1 t — Ls 60.

Iespējama piegāde. Tāl. 65147.

Iepērk lopus dzīvvarā: govus, bulļus, cūkas, aitas. Izbrauc uz mājām. Samaksa tūlītēja. Noformē subsīdijas. Tāl. Preiļos 21706, Daugavpilī 8-254-53480, 34420.

Iepērk gaļu.

Izbrauc pie klienta. Samaksa tūlītēja. Tāl. 14173.

Iepērk gaļu.

Transports mūsu. Piedāvā visus pakalpojumus. Tāl. 55625.

Pārdod lopbarības maisījumus, 1 t un vairāk — Ls 70.

Tāl. 15537 no 9.00 līdz 18.00.

Nopirkšu zemi Latgalē (15 ha un vairāk) labā vietā blakus ūdenstilpnei.

Izskatīšu visus nopietnus piedāvājumus.

Mob. tel. 9208903.

LĪDZJŪTĪBAS

Sirds, kas vēlēja labu, — nu atdusas. Izsakām līdzjūtību Kasparam Sovānam, no VECTĒVA uz mūžu atvadoties.

Klasesbiedri, audzinātāja, vecāki

Izsakām līdzjūtību Ģertrūdei Līvmanei sakarā ar TĒVA nāvi.

Preiļu vakarskola

Prezentācija

1997.g. 14. novembrī Daugavpilī lielākais gofrētā kartona iepakojuma ražotājs Baltijā PAKENSO BALTIKA un iepakojumu tirdzniecības firma PTC rīko kopēju prezentāciju.

Sīkāka informācija un pieteikšanās pa tālruniem: Daugavpilī 46829, 34476 (Rītai), Rīgā 7670077

PAKENSO BALTIKA

